

Kong Tidrik sidder udi Beren

Kong Tidrik sidder udi Ber(e)n,
og roser han af sin vælde:
Så mange haver han tvunget,
både kæmper og raske helte.

*Der stander en borg, hedder Ber(e)n,
og der bor i kong Tidrik.*

2. Kong Tidrik stander på Beren,
og ser han ud så vide:
Gud give, jeg vidste de helte så stærke,
mig turde i marken bide.

3. Det svared mester Hildebrand
– han vidste af orlog og stride:
”Der ligger en kæmpe på Birtingsland.
Tør du hannem vække og bide?”

4. ”Hør du mester Hildebrand,
du est en kæmpe så stærk,
du skal ride fremmest i skoven i dag
og føre vort skjoldemærke.”

5. Dertil svared mester Hildebrand
– han var en kæmpe så vis:
”Jeg fører ikke Eders skjoldemærke i dag,
thi mig sømmer ikke den pris.”

6. Det svared Vidrik Verlandsøn
– han talte af fuld god hue:
”Jeg vil ride fremmest i hoben i dag
igennem de Birting skove.”

7. Det meldte Vidrik Verlandsøn
– han svarede det af vrede:
”De smedesvende mit sværd så smede,
det bider så vel på stål og klæde.”

8. De vare vel tre hundred kæmper,
de droge til Birtingsland.
De ledte efter Langben-rise
og hannem i skoven fandt.

9. Det svared Vidrik Verlandsøn:
”Vi vil prøve et underligt spil,
I lade mig ride i skoven først,
om I tro mig dertil.”

10. ”Her holde I alle [Danner] kongens mænd,
op under disse grønne tvede,
imedens jeg rider i skoven frem,
jeg vil eder vejen oplede.”

11. Det var Vidrik Verlandsøn,
han rider i skoven frem;
der fandt han så liden en sti,
som neder til risen randt.

12. Det svared mester kong Tidrik:
”Du hør, hvad jeg siger dig:
Finder du Langben-rise,
du dølg det ikke for mig.”

13. Det var Vidrik Verlandsøn,
han kom på Birtings hede,
der fandt han Langben-rise,
han lå både sort og led.

14. Det var Vidrik Verlandsøn,
han stødte på risen med skaft:
”Vågn op, Langben-rise,
mig tykkes, du sover vel hart.”

15. ”Her haver jeg ligget i mange år
og hvilet på vildene hede.
Her kom aldri den kæmpe frem,
som mig torde vække og bide.”

16. ”Her holder jeg, Vidrik Verlandsøn,
med sværd så godt ved side;
jeg skal dig af søvnen opvække,
så såre da skalt du kvide.”

17. Det var Langben-rise,
han vinked op med sit øje:
Hveden kommer nu denne svend,
der sådanne ord lader føje?”

18. ”Verland hed han fader min
en smed var han så skøn;
Bodil hed min moder,
en kongedatter væn.

19. Skrepping hedder mit gode skjold,
der udi er mangan pil’ skudt.
Blank så kaldes min stolte hjelm,
som mangt et sværd haver brudt.

20. Skimming hedder min ædle hest,
er født på vildene stod.
Mimmering kalder man mit sværd,
er hærde i kæmpeblod.

21. Selv hedder jeg Vidrik Verlandsøn,
udi jærn så er jeg klædt.
Står du ikke op på dine lange ben,
jeg gør dig visselig vred.

22. Hør du, Langben rise,
jeg vil ikke for dig lyve:
Kongen holder her udenfor skoven,
du skal hannem skatten give.”

23. ”Alt det guld, jeg ejer,
det gemmer jeg med stor ære;
det vinder ingen stalddreng af mig,
og det skal ingen mand spørge.”

24. ”Så ung og liden som jeg er,
skal du mig her nu finde.
Dit hoved vil jeg hugge dig fra
og så dit røde guld vinde.”

25. Det var Langben-rise,
ham lyster ej længer at sove.
”Rid fra mig, du unge helt,
om dig lyster længer at leve.”

26. Skimming sprang op med begge ben
og midt på risens side.
Sønder da ginge hans ribben syv,
og så begyndte de at stride.

27. Det var Langben-rise,
han greb sin stålstang i hænde,
han slog et slag efter Vidrik,
at stangen i bjerget vende.

28. Det var Langben-rise,
han agted at stå så vist;
hesten løb hannem rammet af,
det første slag han miste.

29. Det meldte Langben-rise,
og han tog til at jamre:
”Nu ligger min stålstang i bjærget fast,
som den var slagen med hamre.”

30. Vidrik lod sig ikke forsømme
– han var så modig i hue:
”Vel op, Skimming, og vend dig om.
Mimmering, monne du noget due?”

31. Han tog Mimmering i både sine hænder,
til Langben-rise han rende;
han hug ham så dybt i brystet,
at odden i tarmene vende.

32. Da fik Langben-rise sår
og vågned av første søvn.
Så gerne havde han det vedergjort,
kunne han have fået den øfne.

33. ”Forbandet være du, Vidrik,
og så dit sværd ved side.
Du haver gjort mig sår i mit bryst,
deraf så yppes min kvide.”

34. ”Jeg skal hugge dig, rise, så småt,
som løv blæser iblandt støv,
uden du viser mig dit liggendefæ,
som du haver i denne skov.”

35. ”Hør du, Vidrik Verlandsøn,
du hug mig ikke til døde;
jeg vil vise dig til et hus,
er takt med guld hin røde.”

36. Vidrik red, og risen krøb
så vidt ind ad de skove.
De funde det hus med røden guld takt,
det skinned som brændende lue.

37. ”Her er inde meget mere guld,
end i dette land kan være.
Du tag herfra den store sten,
du løft af hængsel disse døre.”

38. Det svared Vidrik Verlandsøn
– han frygtede for det gilde:
”Det plejer ingen vis kæmpe
sin styrke på stene at spille.”

39. ”Dette er din mindste kunst,
du kan din hest vel vende;
jeg vil gøre mere med fingre to,
end du med begge dine hænder.”

40. Så tog han den store sten,
han løfted den på sin hærde.
Fuld vel Vidrik Verlandsøn
ham agter så ond en færd.

41. ”Her er inde meget mere guld,
end femten konger formå.
Hør du, Vidrik Verlandsøn,
du skalt her først indgå.”

42. Det svared Vidrik Verlandsøn
– han kendte så vel hans sned:
”Du skal selv her først indgå,
Thi det er kæmpe-sæd.”

43. Det var Langben-rise,
han ind ad døren så.
Vidrik hug med begge hænder,
han hug hannem hovedet fra.

44. Så tog han det mandeblood,
smurte sig og så sin hest.
Så red han til kong Tidrik,
sagde sig være skammelig læst.

45. Så tog han den døde krop
og rejste den til en eg.
Så red han tilbage igen,
sagde af den underlige leg.

46. ”Her holde I alle mine staldbrødre gode
alt under den grønne lide.
Langben-rise har mig slaget i dag,
det er min største kvide.”

47. ”Haver du fået både hug og slag
af risen, da er det ilde.
Vi vil ride os til Beren igen
og ingen mand mere at spille.”

48. ”Du vend dig om, kong Tidrik;
du vend dig om til mig;
alt det guld, som risen ejer,
det vil jeg vise dig.”

49. ”Haver du slaget risen i dag,
det spørges over land så vide.
Den kæmpe fødes ikke i verden til,
som du må vel med stride.”

50. Det var alle kong Tidriks mænd,
der de monne risen se:
Så lod de mod skoven stå.
Man måtte vel ad dem le.

51. De mente, risen skulle forvist
sine lange ben efter dem strække;
ingen af dem torde hannem bie,
og ingen vilde hannem vække.

52. Det var Vidrik Verlandsøn,
han gjorde deraf stor spe:
”Hvor skulle I hannem levende finde,
I tør ham ikke død at se.”

53. Vidrik stødte på kroppen med skaft,
så hovedet drev i mark.
”Det vil jeg for sandhed sige:
Risen var en kæmpe så stærk.”

54. Så toge de hans meget røde guld;
de bytte det der på stand.
Vidrik hørte den bedste part til,
han hvervede det med sin hånd.

55. Ikke var hannem så meget om bytte;
den sejr lå hannem på sinde:
at det skulle spørges til Dannemark,
han Langben-rise monne vinde.

56. Så glade rede de til Beren igen,
kong Tidrik glædes allermest.
Tog han til sig Vidrik Verlandsøn,
måtte følge hannem allernæst.

Vísan er nr. 2 í Danske kæmpe- og folkeviser. Fyrst stóð vísan hjá Anders Sørensen Vedel í ”Hundredvisebogen” frá 1591. Ein kempuvísa av fleiri um Stærke Tidrik og hansara kempur. Fyrimyndin fyri Stærke Tidrik (Tíðrik) er eysturgotakonguri Theodrik hin stóri (475-526), sum ráddi í Lombardínum og búði í Verona (Bern) og í Ravenna, har gravarborg, mausoleum, hansara finst enn dagin í dag. jd.

Orðafrágreiðingar. 11. ørindi: tveden tvedelt stykke; 17. ør: Hveden – hvaðani; 20. ør. vildene stod – villar ryssur, rossafloiti; 32. ør: øfne – ?; 42. ør: kæmpe-sæd – kempusiður; 44. ør læst - løstaður